

25.ผลกระทบและการปรับตัวของเกษตรกรทำจากในสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และการเกิดขึ้นของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง : กรณีศึกษาชุมชนชนวนาบก อำเภopak พนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้แต่ง: พรไทย ศิริสาธิตกิจ

สาขาวิชา : สังคมศาสตร์

ปีที่สร้างผลงาน : 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาผลกระทบ จากโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังต่อ ระบบนิเวศป่าจาก และเศรษฐกิจของครัวเรือน โดยศึกษาถึงกระบวนการและเงื่อนไข การปรับตัวด้าน อาชีพของครัวเรือนอันเนื่องมาจากผลกระทบ ดังกล่าว โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิง คุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนชนวนาบกในอดีตมีความ อุดมสมบูรณ์สูง เนื่องจากเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ใน พื้นที่ปากแม่น้ำ ปากพนัง ชุมชนมีทรัพยากรน้ำที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ ต่างๆ ถึง 3 น้ำ คือ น้ำจืด น้ำเค็ม น้ำกร่อย เดิมครัวเรือนใน ชุมชนทำนาเป็นอาชีพหลัก มีการทำน้ำตาลที่แปรรูปจาก “ต้นจาก” เป็นอาชีพรองและอาชีพเสริม จนกระทั่งเมื่อการเลี้ยง กุ้งกุลาดำขยายตัวอย่างมากในลุ่มน้ำ ปากพนังในช่วงปี พ.ศ.2531 ซึ่งมีแรงจูงใจจากราคา ชาวบ้านก็ทำลายป่าจากลงไปจำนวนมาก เพื่อขุด บ่อเลี้ยงกุ้ง และท้ายสุดชาวบ้านก็หยุดการทำจากและ ทำนาไปอย่างสิ้นเชิง ต่อมาเมื่อการเลี้ยงกุ้ง ล้มเหลว ชาวบ้าน มีหนี้สินจำนวนมาก โดยท่ามกลางผลกระทบที่เกิดขึ้นครัวเรือน กลุ่มต่างๆ ได้ พยายามปรับตัวด้านอาชีพอย่างเต็มที่เพื่อให้ ครอบครัวยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ทั้งนี้พบว่า กลยุทธ์ การปรับตัว ที่สำคัญจำแนกออกได้เป็น 2 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่หนึ่ง การปรับตัวบนพื้นฐานการผลิต ทางการเกษตร กลยุทธ์ที่สอง คือ การปรับตัวบนพื้นฐานการผลิตนอกภาคเกษตร

คำสำคัญ: การปรับตัว, ป่าจาก, โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
